

Motion

1975/76: 1095

av herr Winberg och fru Lindquist

om inrättande av administrativa tjänster vid Uppsala tingsrätt och Södra Roslags tingsrätt

1. De efter Stockholms, Göteborgs och Malmö tingsrätter största tingsrätterna har en mycket omfattande administration, som nu åligger lagmannen. Detta innebär för en tingsrätt av denna storlek – med en personalstyrka av 70–80 personer – att en person som är utbildad till domare förutsättes vara en skicklig domare och är högt avlönad för att vara domare måste använda en stor del av sin tid och sina krafter på administrativa frågor, vilka ofta är av ej alltför komplicerad karaktär men tidsödande och som bättre skulle kunna anförtros en annan tjänsteman med utbildning för administrativ verksamhet.

2. Om lagmannen i en större tingsrätt har ambition att se till att hans domstol fungerar tillfredsställande och om han skall kunna något så när motsvara de krav som myndigheter, personalorganisationer, de anställda och andra rimligen bör kunna ställa på honom i fråga om domstolens tillstånd och funktioner, personalens förhållanden, arbetsplatsdemokratin och den interna utbildningen, måste han f. n. antingen överlämna en alltför stor del av de dömande göromålen till andra eller, om han behåller en icke alltför obetydlig andel av de dömande göromålen, arbeta orimligt hårt. Ingetdera är godtagbart. Resultatet är oftast att något blir försummat.

3. Kraven på administrativt kunnande stegras oavbrutet av olika orsaker. Här kan pekas på verksamhetens ökning som ej motsvaras av resursökning, en alltmera omfattande administrativ författningsreglering, utvecklingen av personaldemokratin och personalvården och de ökade anspråken på domstolen som service- och utbildningsorgan.

4. Tillkomsten av domstolsverket har påståtts komma att underlätta domstolarnas egen administrativa verksamhet. Det är visserligen riktigt att verkets tillkomst innebär en allmän administrativ uppryckning inom domstolsväsendet, men denna medför inte någon lättnad i domstolschefens interna administration och kan endast i obetydlig mån avhjälpa den brist som är mest påtaglig, nämligen att domstolschefen måste fatta alla beslut i stort och smått och därtill – i avsaknad av resurser – själv arbeta fram beslutsunderlaget och se till att besluten verkställs på rätt sätt. Detta system förekommer icke i centrala eller lokala ämbetsverk, som ej är så mycket större än en större domstol, och skulle anses oförsvarligt i ett välskött enskilt företag. Härtill kommer att efter domstolsverkets inrättande tingsrätterna fått avsevärt ökad självständighet.

5. Fr. o. m. budgetåret 1973/74 fick de större tingsrätterna förstärkning genom särskilda administrativa assistenttjänster. Dessa – som f. ö. blivit starkt belastade till följd av den växande formalismen i administrationen – löser dock ej de väsentliga problemen, nämligen behovet av en kvalificerad tjänsteman som har beslutsfunktion i alla ärenden av sådan natur att de ej bör ligga kvar hos lagmannen och som i sistnämnda ärenden utarbetar beslutsunderlag och verkställer besluten.

6. Med den föreslagna förstärkningen skulle domstolschefen kunna ägna åtskilligt mera tid åt dömande verksamhet och åt vad som också är viktigt, nämligen judiciell ledning och samordning (praxis, domstolspolicy etc.) och personalens utbildning. De administrativa uppgifter som skulle förbehållas domstolschefen är i så fall långsiktig planering och beslut i viktiga frågor.

Med åberopande av det anförda hemställas

att riksdagen beslutar att vid Uppsala tingsrätt och Södra Roslags tingsrätt inrätta administrativa tjänster för byrådirektör/byråsekreterare samt anslå härför erforderliga medel.

Stockholm den 27 januari 1976

HÅKAN WINBERG (m)

INGER LINDQUIST (m)